ds. J. de Bruin, preek over Zondag 19 van de Heidelbergse Catechismus, gehouden in de Jeruzalemkerk (Chr. Geref. Kerk) te Rotterdam-Kralingen op 8 oktober 2023.

Votum en groet.

Zingen: Psalm 47:1:
Juicht, o volken, juicht;
Handklapt, en betuigt
Onzen God uw vreugd;
Weest te zaâm verheugd;
Zingt des Hoogsten eer;
Buigt u voor Hem neer.
Alles ducht Zijn kracht;
Alles vreest Zijn macht;
Zijne Majesteit
Maakt haar heerlijkheid,
Over 't rond der aard',
Wijd en zijd vermaard.

Schriftlezing: Psalm 72:
1 Voor Sálomo. O God, geef den koning Uw rechten, en Uw gerechtigheid den zoon des konings.
2 Zo zal hij Uw volk richten met gerechtigheid, en Uw ellendigen met recht.
3 De bergen zullen den volke vrede dragen, ook de heuvelen, met gerechtigheid.
4 Hij zal de ellendigen des volks richten, Hij zal de kinderen des nooddruftigen verlossen, en den verdrukker verbrijzelen.
5 Zij zullen U vrezen, zolang de zon en maan zullen zijn, van geslacht tot geslacht.
6 Hij zal nederdalen als een regen op het nagras, als de droppelen die de aarde bevochtigen.
7 In Zijn dagen zal de rechtvaardige bloeien, en de veelheid van vrede, totdat de maan niet meer zij.
8 En Hij zal heersen van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde.
9 De ingezetenen van dorre plaatsen zullen voor Zijn aangezicht knielen, en Zijn vijanden zullen het stof lekken.
10 De koningen van Tarsis en de eilanden zullen geschenken aanbrengen, de koningen van Scheba en Seba zullen vereringen toevoeren.
11 Ja, alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen, alle heidenen zullen Hem dienen.
12 Want Hij zal den nooddruftige redden, die daar roept; mitsgaders den ellendige, en die geen helper heeft.
13 Hij zal den arme en nooddruftige verschonen, en de zielen der nooddruftigen verlossen.
14 Hij zal hun zielen van list en geweld bevrijden, en hun bloed zal dierbaar zijn in Zijn ogen.

15 En Hij zal leven; en men zal Hem geven van het goud van Scheba, en men zal geduriglijk voor Hem bidden; den gansen dag zal men Hem zegenen.
16 Is er een handvol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon; en die van de stad zullen bloeien als het kruid der aarde.
17 Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden; alle heidenen zullen Hem welgelukzalig roemen.
18 Geloofd zij de HEERE God, de God Israëls, Die alleen wonderen doet.
19 En geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld. Amen, ja amen.
20 De gebeden van David, den zoon van Isaï, hebben een einde.

Zingen: Psalm 72:1:
Geef, HEER, den Koning Uwe rechten,
En Uw gerechtigheid
Aan 's Konings zoon om Uwe knechten
Te richten met beleid.
Dan zal Hij al Uw volk beheren,
Rechtvaardig, wijs en zacht;
En Uw ellendigen regeren;
Hun recht doen op hun klacht.

Lezen: 12 Artikelen des geloofs.
1. Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des Hemels en der aarde.
2. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere;
3. Die ontvangen is van den Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria;
4. Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle;
5. ten derden dagen wederom opgestaan van de doden;
6. opgevaren ten Hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtige Vaders;
7. vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.
8. Ik geloof in de Heilige Geest.
9. Ik geloof een heilige, algemene, Christelijk Kerk, de gemeenschap der heiligen;
10. vergeving der zonden;
11. wederopstanding des vleses;
12. en een eeuwig leven.

Lezen: Heidelbergse Catechismus Zondag 19 vraag en antwoord 50 en 51:
Vraag 50 Waarom wordt daarbij gezet: Zittende ter rechterhand Gods? Antw. Dewijl Christus daarom ten Hemel gevaren is, opdat Hij Zichzelven daar bewijze als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk, door Wien de Vader alle ding regeert.

Vraag 51 Wat nuttigheid brengt ons deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus?
Antw. Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heiligen Geest in ons, Zijn lidmaten, de Hemelse gaven uitgiet. Daarna, dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart.

Gebed.

Zingen: Psalm 110:1,2 en 4:
Vers 1:
Dus heeft de HEER tot mijnen HEER gesproken:
"Zit op den troon ter rechterhand naast Mij,
Tot Ik de macht Uws vijands hebb' verbroken,
En u zijn nek tot ene voetbank zij."
Vers 2:
Uit Sion zal de HEER Uw schepter zenden,
Den schepter van Uw oppermogendheid,
En zeggen: "Heers tot 's werelds uiterst' enden,
Zover de macht Uws vijands zich verspreidt."
Vers 4:
U heeft de HEER, Wien 't nooit berouwt, gezworen:
"'k Heb U, Mijn volk tot heil, Mijn naam ten prijs,
In Mijnen raad het priesterambt beschoren,
Dat eeuwig duurt naar Melchizédeks wijs."

Na het amen van de preek zingen wij Psalm 17:4.
Geliefde gemeente, toen Salomo zijn vader David heeft opgevolgd op de troon, heeft vader David een lied geschreven: Psalm 72. En in dat lied draagt David zijn zoon Salomo op aan de Heere. Hij bidt tot God en vraagt: *'O God, geef den koning Uw rechten, en Uw gerechtigheid den zoon des konings; Zo zal hij Uw volk richten met gerechtigheid, en Uw ellendigen met recht.'* En de Heere heeft dat gebed verhoord. Want als we zo de geschiedenis van Salomo na mogen gaan, dan zien we wel dat hij een hele rijke en wijze koning mocht zijn. Hij kreeg wijsheid om in hele moeilijke rechtszaken een oplossing te vinden.

Hij kreeg rijkdom om gaven weg te schenken aan nooddruftigen. Hij kreeg daarbij een grote liefde tot het volk waarover hij moest gaan regeren. Met name bij de inwijding van de tempel bleek zo duidelijk hoe hij dat volk op zijn hart mocht dragen. Hoe hij een gebed, een indringend, lang gebed uitgesproken heeft voor het aangezicht van God. Waarin hij bad om vergeving van zonden, om bewaring voor het volk, om bekering van zondaren, en om de zegen in Gods huis. Niet alleen voor het volk Israël, maar ook als er bij tijden vreemdelingen zouden aankomen om in de tempel te verkeren. En waar heeft Salomo dat lange, indringende gebed mogen bidden? Wel, in de tempel bij het brandofferaltaar. Daar bad hij voor het volk tot God, op grond van het offer, op grond van het geslachte offerdier waarvan het bloed vloeide en dat opgegaan is in de vlammen naar omhoog.

En wat deed Salomo toen? Toen hij zo voor het volk had gebeden bij het altaar, heeft hij als de vredevorst het volk mogen zegenen. Ja, meer nog. U kunt het allemaal lezen in 1 Koningen. Hij ging een feest houden met het volk Israël. Een grote menigte kwam samen en hij heeft ook van zijn gaven, van zijn rijkdom, mogen uitdelen aan het volk. Het volk mocht met de koning eten en met de koning drinken. Welk een koning is Salomo geweest, gemeente?

Maar hoor eens, boven Psalm 72 en boven heel de levensgeschiedenis van Salomo staat met gouden letters geschreven: Meer dan Salomo is Christus, Die ten Hemel gevaren is en zit aan de rechterhand van Zijn Vader. Wat van Salomo gezegd kan worden, zoals in Psalm 72 verwoord is, dat is volkomen in vervulling gegaan toen Christus in de Hemel gekomen is. Daar is Hij met eer en heerlijkheid gekroond. En uit Zijn volheid schenkt Hij vanuit de Hemel op de aarde genade voor genade. Ja, Hij heeft alle macht ontvangen in Hemel en op aarde, omdat Hij gezeten is aan de rechterhand van Zijn Vader in de Hemel als het Hoofd van Zijn Kerk. Dat is de derde trap van Jezus' verhoging. En daar willen wij deze middag bij stilstaan.

We schrijven ons thema boven de prediking: Het ware geloof in Christus als het Hoofd van Zijn Kerk.

Drie gedachten:
1. Zijn heerlijkheid.
2. In de tweede plaats bij Zijn volheid.
3. En in de derde plaats bij Zijn macht.

1. Zijn heerlijkheid.

Het gaat deze middag over de derde trap van Jezus' verhoging, dat is het zitten aan de rechterhand van Zijn Vader in de Hemel. Deze derde trap van Jezus' verhoging is natuurlijk onlosmakelijk verbonden aan de tweede trap van Jezus' verhoging, en dat was de Hemelvaart van Christus. Gods Woord spreekt er ook heel duidelijk over. Want als ik Markus 16 opensla, dan lees ik in vers 19: *'De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den Hemel.'* Dat is de tweede trap van Zijn verhoging. En in één adem schrijft Markus erachteraan: *'en is gezeten aan de rechterhand Gods.'*

Maar hoe deze twee trappen van Jezus' verhoging zo nauw aan elkaar verbonden zijn, ze zijn wel onderscheiden. Met de Hemelvaart van Christus kwam Hij eenmalig terug in de Hemel. De derde trap van Zijn verhoging laat ons weten dat op die plaats waar Hij toen eenmalig kwam, Hij zal blijven tot de wederkomst. Dan krijgen wij de laatste trap van Zijn verhoging, die we de volgende keer hopen te overdenken: Dat Hij weder zal komen om te oordelen de levenden en de doden. Vanmiddag gaat het over die periode tussen de Hemelvaart en de wederkomst. Al die tijd is Hij aan de rechterhand van de Vader, en daar zal Hij blijven, ja, zelfs tot in eeuwigheid. Dat was helemaal naar de wil van de Vader. Daarom hebben wij ook samen Psalm 110 vers 1 gezongen, waar dat heel duidelijk openbaar komt.

'*Dus heeft de HEERE* (met allemaal hoofdletters, en lees daar maar God de Vader) *tot mijnen Heere* (met kleine letters, dat is de Heere Jezus) *gesproken: Zit op de troon ter rechterhand naast Mij, totdat Ik de macht Uws vijands heb verbroken en U zijn nek tot ene voetbank zij.'*

Het is een daad van de Vader geweest om Zijn Zoon de hoogste plaats in de Hemel te geven, namelijk aan Zijn rechterhand. Hoe moeten wij dat eigenlijk zien? Want ook hier geldt natuurlijk weer: God is een Geest. God heeft geen lichaam zoals wij mensen dat hebben. Iemand Die geen lichaam heeft, kan ook niet spreken over een letterlijke rechterhand. En toch heeft het God behaagd om op deze wijze over Zichzelf te spreken, waardoor Hij wil afdalen naar ons beperkt verstand, om toch enige indruk te krijgen van wat de Heere ermee bedoelt. Het is een menselijke manier van spreken. De Heere Jezus is in de Hemel gekomen en is aan de rechterhand van de Vader geplaatst.

Deze manier van spreken, gemeente, dat hebt u wellicht wel eens gehoord, is ontleend aan een gewoonte van die oud-oosterse koningen. Als je in een troonzaal kwam van zo'n koning uit de tijd van de Bijbel, of dat nu in Israël was of in de omliggende volkeren, dan was die troon gemaakt op een soort podium. Dat was een grote, brede troon op een groot, breed podium. Op dat podium moest je komen met trappen. Maar er was zoveel ruimte op dat podium, dat er aan de rechterkant van de troon van die koning nog een stoel was neergezet. Ja, heel dat podium met die troon sprak van de eer en de heerlijkheid van de koning.

En dan gebeurde het wel eens dat de koning aan iemand uit zijn rijk, of van zijn personeel of wie dan ook, eer wilde betonen vanwege een bepaalde daad. En wat gebeurde er dan dikwijls? Dan mocht zo'n persoon een ogenblik plaatsnemen aan de rechterhand van de koning, vlak bij de zitplaats van de koning. Op deze manier wilde de koning zo iemand eer en heerlijkheid bewijzen. Hij wilde daarmee laten weten welk een grote gunst hij betoonde aan die persoon aan zijn rechterhand. Ja, hij wilde op deze wijze ook laten weten hoe een grote liefde hij tot die persoon had.

Een mooi voorbeeld komen we trouwens tegen in de levensgeschiedenis van Salomo, waar we deze middag al meer van gehoord hebben. Want Salomo had ook zo'n geweldige troon, helemaal gemaakt van ivoor en overtrokken met goud. Als je bij de troon wilde komen, dan moest je zeven trappen op. Aan allebei de kanten stonden grote leeuwen, helemaal gemaakt van ivoor. Alles sprak van de eer en de heerlijkheid van koning Salomo. Maar ook hij had aan de rechterkant van zijn troon een stoel laten neerzetten. En weet u aan wie hij grote eer bewezen heeft? Aan zijn geliefde moeder Bathséba, die regelmatig mocht zitten in die stoel aan zijn rechterhand, om daarmee zijn moeder gunst, eer en liefde te bewijzen. Welnu, dat beeld ligt achter de woorden: *'ter rechterhand van God de Vader.'* Wanneer nu de Vader Zijn Zoon aan de rechterhand een plaats geeft in de Hemel, bewijst Zijn Vader Hem niets anders dan eer, gunst, heerlijkheid en liefde.

Ja, er staat in de Bijbel: *'De Vader heeft Hem met eer en heerlijkheid gekroond. Hij heeft Hem alle macht gegeven in Hemel en op aarde.'* Want Hij is in de troon van de Vader, en Hij staat daar als het Lam, staande als geslacht. Wat is Christus deze plaats waardig, gemeente. Vanwege dat grote werk wat Hij gedaan heeft op de aarde. Nee, die heerlijkheid komt niet zomaar een mens toe, hoe graag een mens dat ook zou willen. We komen daar wel een voorbeeld van tegen in de Bijbel. Als daar de moeder van Johannes en Jakobus, met medeweten van deze discipelen, bij de Heere Jezus komt met dat verzoek: *'Zeg dat deze mijn twee zonen zitten mogen, de een tot Uw rechter- en de ander tot Uw linkerhand in Uw Koninkrijk.'* Wat heeft de Heere Jezus geantwoord? *'Gijlieden weet niet wat gij begeert. En Hij zeide tot hen: Het zitten tot Mijn rechter- en tot Mijn linkerhand staat bij Mij niet te geven, maar het zal gegeven worden dien het bereid is van Mijn Vader'* (Matth. 20:21 en 23).

Dat was dus alleen voor Christus weggelegd om aan de rechterhand des Vaders te mogen komen en aan de rechterhand van Christus was niemand meer. Het is Christus Die deze plaats in een weg van bitter lijden en sterven heeft verworven. Nee, deze plaats was ook niet bedoeld voor een engel, jongens en meisjes. Paulus heeft daar ook eens een vraag over gesteld in de Hebr. 1: 13: *En tot welken der engelen heeft Hij ooit gezegd: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten?* Het antwoord ligt in deze vraag al opgesloten, en zeker als je de context van dit hoofdstuk erbij neemt. Dat is voor geen enkele engel weggelegd, dan alleen voor de Heere Jezus Christus. Daarom heeft Hij ook deze plaats ontvangen. Want de Vader heeft Hem verhoogd met eer en heerlijkheid.

Maar daar zouden wij een vraag bij kunnen stellen. Toen de Heere Jezus in de Hemel kwam, en Hij daar de plaats aan de rechterhand van God de Vader kreeg, waar Hij met eer en heerlijkheid werd gekroond, had Hij die heerlijkheid dan daarvoor niet? Voordat Hij naar de aarde kwam, was Hij toch ook al in de Hemel? Hij was toch van eeuwigheid de Zoon van God? Heeft Hij die heerlijkheid dan pas ontvangen toen Hij door lijden tot heerlijkheid is ingegaan? Nee, gemeente, want ook daarvoor was Hij met eer en heerlijkheid gekroond. Dat is eigenlijk altijd zo geweest. Als Zoon van God deelde Hij in de heerlijkheid van Zijn Vader. Daarom staat er ook in Spreuken 8 vers 23: *'Ik ben van eeuwigheid gezalfd geweest, van den aanvang, van de oudheden der aarde aan. Vers 30 en 31: 'Toen was Ik een Voedsterling bij Hem en Ik was dagelijks Zijn vermakingen, te allen tijde voor Zijn aangezicht spelende, Spelende in de wereld Zijns aardrijks, en Mijn vermakingen zijn met der mensen kinderen.'* Dus Hij genoot en had die heerlijkheid al bij Zijn Vader van eeuwigheid. Hij heeft er trouwens ook Zelf iets over gezegd toen Hij hier op de aarde was, in het Hogepriesterlijk gebed: *'Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen. En nu, verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelven, met de heerlijkheid die Ik bij U had eer de wereld was'* (Joh. 17:4,5).

Die heerlijkheid had Hij dus al van eeuwigheid. Nee, die is Hij nooit kwijtgeraakt. Ook niet toen Hij de Hemel verliet en naar deze aarde gekomen is. Al lag Zijn heerlijkheid als het ware bedekt onder Zijn menselijke natuur, toen Hij die diepe weg van vernedering moest gaan. De Bijbel zegt dat Hij Zijn heerlijkheid heeft afgelegd. Hij liet Zijn heerlijkheid schuilgaan achter de Menselijke natuur, waarin Hij moest lijden. En dat deed Hij om des te meer te laten zien dat Hij als Mens moest lijden en dat Hij als Mens, in plaats van Zijn Kerk, aan het recht van God moest voldoen. Maar in die weg heeft Hij wel Zijn Vader verheerlijkt. Hij heeft Zijn dierbaar bloed gegeven tot de reiniging van alle zonden.

En dwars door die smartelijke weg heen, heeft de Vader Hem weer teruggebracht op die plaats van eer en heerlijkheid. Maar misschien mag ik het zo zeggen: Nog rijker als het ooit was. Want van eeuwigheid was Hij met eer en heerlijkheid bekleed als God. Maar toen Hij na Zijn opstanding ten Hemel voer en daar de plaats aan de rechterhand van de Vader heeft ontvangen, was Hij daar niet alleen als God weer in die heerlijkheid, maar ook als Mens. En dat is een troost. Want allen die Hem lief gaan krijgen, zullen straks eeuwig in die heerlijkheid gaan delen. Al is het dan niet aan de rechterhand des Vaders, maar wel voor de troon van God en van het Lam.

Gemeente, zo is de Heere Jezus Christus aan de rechterhand van Zijn Vader. Hij is daar, zo zegt de leerling, *gezeten*. Hij zit daar. Wat betekent dat woordje 'zitten'? Nee, dat betekent niet dat de Heere Jezus daar niets meer doet, verre van dat. Dat woordje 'zitten' betekent in de eerste plaats dat Hij daar zal blijven. Het is een plaats waar Hij blijft tot de wederkomst. Maar dat niet alleen. Als God straks alles zal zijn en in allen, zal Hij die plaats behouden. Hij zal er blijven. Dat is de eerste betekenis van 'zitten'.

De tweede betekenis van het woordje 'zitten' is: Hij zal er ook rusten. Rusten na de gedane arbeid. Zoals God in de schepping gerust heeft op de zevende dag, toen Hij alles in zes dagen geschapen had, zo rust Christus aan de rechterhand van de Vader. Hij rust in de gunst van de Vader. En het is Zijn verlangen om de zaligheid die Hij verworven heeft, nu te gaan uitdelen en toepassen in het hart en leven, neen, niet van beste mensen, maar van slechte mensen, van zondaren.

Dan komen we bij een derde betekenis van het woordje 'zitten'. Dat betekent de voortgang van Zijn werk. Hij blijft niet zitten, maar Hij staat ook op van de plaats waar Hij gekomen is. Weet je wie dat gezien heeft, jongelui? Stephanus. Vlak voordat de Heere hem op ging nemen in de Hemelse heerlijkheid, ging de Hemel open en toen zag hij de Heere Jezus aan de rechterhand van de Vader. En Hij zat daar niet, maar Hij was opgestaan, dus Hij stond. Weet u wat dat wil zeggen? Hij stond daar om Stephanus te hulp te komen. Hij stond al klaar om Stephanus op te nemen in Hemelse heerlijkheid. En zo is Hij daar om te bewijzen dat Hij het Hoofd is van Zijn Christelijke Kerk. En waartoe wordt de Kerk nu opgeroepen? Om het hoofd omhoog te heffen, daar waar Christus is aan de rechterhand van God.

Om nu door het geloof op Hem te zien als het Hoofd van de Kerk, en om door het geloof te mogen belijden: *Ik geloof dat Hij is aan de rechterhand van de Vader.* Want het gaat vanmiddag ook om een geloofsbelijdenis. Wat belijdt de Kerk daarmee?

O grote Koning der koningen, wat bent U het toch waard om met eer en heerlijkheid gekroond te worden. Want U bent door lijden tot heerlijkheid ingegaan. U hebt de deugden van Uw Vader zo verheerlijkt, dat U het waard bent om die hoogste plaats, daar aan de rechterhand van Uw Vader te ontvangen. En nu ben ik hier op de aarde, Heere, als een arme zondaar. Maar ik hef mijn hoofd omhoog, daar waar U bent in de Hemel. En ik mag geloven dat U daar bent ook ten goede voor mij. Al bezit ik niets, Heere, maar U hebt alles tot Uw beschikking. O, ik zou niets liever willen dan om U met eer en heerlijkheid te mogen kronen, zoals ik het gelezen heb in Uw Woord, in het boek Hooglied: "Gaat uit, en aanschouwt, gij dochteren van Sion, den Koning Salomo, met de kroon, waarmede Hem Zijn moeder kroonde, op den dag Zijner ondertrouw, en op den dag der verheuging Zijns harten."

En, Heere, U bent toch meer dan Salomo. Nu wens ik niets liever dan U te kronen, o Koning, want dat bent U waard. U bent al mijn liefde waardig. Kon ik dat maar steeds beoefenen. O Koning, was mijn ziel maar steeds in die gestalte om dee eer te geven die U zo toekomt. En daarom kom ik met lege handen, maar wel met de hartelijke begeerte in mijn hart om U ook eer en heerlijkheid toe te zingen. Maar ik heb het van mijzelf niet. En daarom bid ik U, Heere Jezus, kom mij te hulp. Mijn ziel die U verbeidt, ik kom met al mijn gebrek en met al mijn tekorten tot U, o Koning der ere, en ik werp mijn lege, vermoeide ziel in Uw handen neer. Want Gij zijt nochtans mijn Heere en mijn God, mijn Koning, Die het zaligst lot ver boven andere goôn kan schenken. Ja, U bent mijn Koning en mijn God, en van U verwacht mijn ziel alles wat ik nodig heb. O, laat mij dan rusten, o Koning aan de rechterhand van Uw Vader, onder de schaduw van Uw vleugelen, en schenk mij, daar ik zelf niets heb en niets bezit, van Uw Hemelse gaven door Uw Geest.

En dat brengt ons gelijk bij onze tweede gedachte.

2. Zijn volheid.

In Zondag 19 vroeg de onderwijzer dus allereerst: Waarom wordt daarbij gezet: Zittende ter rechterhand Gods? En de leerling heeft geantwoord: Dewijl Christus daarom ten Hemel gevaren is, opdat Hij Zichzelven daar bewijze als het Hoofd Zijner christelijke Kerk, door Wien de Vader alle dingen regeert. Inderdaad, dat was het doel van de Hemelvaart. God de Vader regeert tot op vandaag toe door Zijn Zoon. En dat doet Christus vanaf die hoge plaats aan de rechterhand van Zijn Vader. Toen de onderwijzer daar naar gevraagd had aan zijn leerling kwam er een tweede vraag: Wat nuttigheid brengt ons deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus? En daar komt het nou op aan. Daar komt het altijd op aan, gemeente. U vindt dat elke keer weer terug als een refrein in de Catechismus: Wat nut het u, jou, mij, wat nut het ons?

Zou u dat ook zo graag willen weten? Gaat uw hart ook uit naar Hem, Die daar zit aan de rechterhand des Vaders? Wanneer de onderwijzer gaat vragen aan de leerling: Wat voor nut heeft dat nou voor u? Met andere woorden: Zeg, luister eens, wat hebt u daar nou aan? Wat voor rijkdom zit daar nou in opgesloten dat Hij daar voor u is? Dan gaat de leerling twee dingen noemen. Het eerste nut, het eerste troostvolle nut wat hij noemt, is dit: Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heiligen Geest in ons, Zijn lidmaten, de Hemelse gaven uitgiet.

Ik hoor daar als het ware een echo van dat heerlijke Hemelvaartslied: Gij voer ten Hemel op vol eer; de kerker werd Uw buit, o Heer; Gij zaagt Uw strijd bekronen met gaven tot der mensen troost, opdat zelfs het wederhorig kroost altijd bij U zal wonen (Psalm 68:9 ber.). En nou ga ik vanmiddag toch een streepje zetten onder dat woord wederhorigen. Zodat er vanmiddag niemand is die zegt: Daar kan ik niet bij. Want ik vind het toch zo'n wonder dat er hier gesproken wordt over wederhorigen. En dat die gaven, die Hemelse gaven waar we het zo over gaan hebben, voor wederhorigen zijn.

Dominee, vertelt u mij dan eens, wat is een wederhorige? Dan gaan we naar de onberijmde versie van deze psalm, Psalm 68 vers 19. Daar wordt een Hebreeuws woord gebruikt. Weet u wat dat betekent? Rebel. Een opstandeling. Iemand die altijd tegenwerkt vanuit zichzelf. Kunt u het nog begrijpen, gemeente, dat voor zulke mensen Hemelse gaven beschikbaar zijn? Die niet zomaar karig worden uitgedeeld, maar die uitgegoten worden. Wie durft er nog klein van God te denken? Wie durft nog klein van deze Koning te denken?

O ja, ik weet wel wat u ondervindt als u door het werk van Gods Geest uzelf echt als een rebel gaat zien, als een opstandeling, als een wederhorige. Als dat op u afkomt, als dat een werkelijkheid voor u wordt, dan wordt u ook een onwaardige, ja, een rechteloze. En dan is het te groot om te geloven dat er nog Hemelse gaven zijn, die Hij ook aan u zou willen uitdelen. Ja, dat weet ik wel. Maar toch is dat het Evangelie: Om aan wederhorigen gaven uit te delen.

En dat belijdt nu hier de leerling. Wederhorigen in zichzelf, die worden namelijk in de wedergeboorte met een onlosmakelijke band aan Christus verbonden. Daarom worden ze ook Zijn lidmaten genoemd. Want hier is een kind van God aan het woord die spreekt namens de ganse Kerk. Maar die lidmaten zijn in zichzelf wederhorigen. En juist als de Heilige Geest gaat werken in uw hart, komt u er steeds meer en steeds dieper achter hoe wederhorig u bent. Zelfs na ontvangen genade komt u het elke keer toch weer tegen, hoe wederhorig een kind van God kan zijn. En daarom blijft het nodig dat die Hemelse gaven worden uitgegoten. Nu is er daar, aan de rechterhand van God de Vader, die grote Jozef, de Zafnath Paänéah, de Behouder des levens. En daar mag u nou komen met uw lege zakken. Daar mag u nou komen met lege handen.

En die voorraadschuren, gemeente, staan open en uit Zijn volheid wil Hij genade voor genade wegschenken. Wat is de eerste grote gave die Christus geschonken heeft, ja, uitgegoten heeft, nadat Hij in de Hemel aan de rechterhand van de Vader gekomen is? Dat is Zijn Geest. Zoals Petrus het zegt in zijn pinksterpreek: '*Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort'* (Hand. 2:33). En met de uitgieting van de Heilige Geest, goot de Heere ook Zijn gaven uit aan wederhorigen. Daarom zeggen wij ook elke keer aan het begin van de dienst, dat er voor de troon van God ook de zeven geesten Gods zijn. Dat ziet nu op de overvloed en het onderscheid van de gaven die Christus door Zijn Geest wil uitgieten op Zijn Kerk. Wat zijn die gaven dan?

Wat dacht u van dit: Hebt u het Woord wel eens aan uw hart gedrukt, omdat u ervaren hebt welke kracht dit Woord doet in het leven van een zondaar, waar de Geest in gaat werken? Wat een kostelijke gave is het Woord van God! Wat dacht je van de prediking van het Woord? O, gemeente, het is zó'n grote gave, zo'n kostelijke gave om te mogen preken. Maar het is niet minder een grote gave dat u als gemeente de prediking mag ontvangen. En dat de Heere bij de prediking de sacramenten geeft. Zijn die paar druppels water wel eens een gave van de Geest voor u geworden? Omdat die paar druppels water de onreinheid van uw ziel hebben aangewezen, maar tegelijkertijd dat alles-reinigende bloed van Christus?

O, wat dacht u van de gave van dat stukje gebroken brood en dat slokje vergoten wijn, wat de Kerk des Heeren als uit de Hemel mag ontvangen, als hij hier aan de tafel des Heeren mag zitten? Wat dacht u van de ambten, waardoor Christus Zijn Kerk wil regeren? En dat Hij door al die genademiddelen heen de wedergeboorte geeft, de bekering geeft, een nieuw hart wil geven. Dat Hij de wil wil ombuigen, een zondaar onderwijs wil geven, het ware geloof wil schenken, de levende hoop in uw hart wil geven, de ware liefde in uw hart wil leggen? Ja, dat deze Heere Jezus Christus ook de gaven van de rechtvaardigmaking van een goddeloze wil schenken, dat Hij de gave van de heiligmaking wil schenken, dat Hij vuile zondaren door het bloed van Christus wil aannemen tot Zijn kinderen, dat Hij wil vertroosten, dat Hij wil versterken, dat Hij u wil leiden, dat Hij u wil regeren, dat Hij u wil verzorgen?

Gemeente, wát een gaven. Dat Hij wil verzegelen wat Hij Zelf heeft gewerkt. O, wat zullen wij toch zeggen over de Hemelse gaven die de Heere Jezus ook vandaag nog, in de 21ste eeuw, vanuit de Hemel wil uitgieten, wil schenken, en niet vergeten: aan wederhorigen. O, die Hemelse gaven zijn als een grondeloze oceaan. Want kijk, gemeente, als de Heere Jezus u nou vanmiddag eens iets uit die gaven geeft, wordt Hij helemaal niet armer. En al zou Hij het vanmiddag niet doen, wordt Hij daarmee niet rijker. Het blijft een onuitputtelijke voorraad genade als Hij daaruit gaat wegschenken. Ja, Zijn genaden zijn als een stromende rivier, klaar als kristal, voortkomend uit de troon van God en van het Lam.

Jesaja heeft ervan getuigd: *'Te dien dage zal er een wijngaard van roden wijn zijn; zingt van denzelven bij beurten. Ik, de HEERE, behoed dien, alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen; opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag'* (Jes. 27:2,3). Zeg, luister eens, wat mist u vanmiddag? We zitten hier allemaal met verschillende mensen, verschillende leeftijden, kleinen en groten, verschillende leefomstandigheden, bekeerden en onbekeerden. Maar zeg eens, wat zou u vanmiddag willen hebben? Waar gaat uw hart nu naar uit? Wat mist u nou?

Daar Boven is een overvloed van genade voor arme, failliete zondaren die niets meer hebben. Die zelfs niets meer hebben om hun schuld te kunnen betalen. Hij maakt het waar, elke keer weer opnieuw in het leven van Zijn Kerk: Psalm 81:12:'Opent uwen mond; Eist van Mij vrijmoedig, Op mijn trouw verbond; Al wat u ontbreekt, Schenk Ik, zo gij 't smeekt, Mild en overvloedig.' Want Hij giet uit, vanuit de troon des Vaders zijn Hemelse gaven door Zijn Geest in Zijn lidmaten. Welk een Hoofd is Christus van Zijn Kerk! Nee, dat betekent niet dat Hij in één keer al die genade geeft, maar stapje voor stapje zal Hij de genade schenken. Hij geeft niet alles in één keer, want Hij wil zo graag dat u steeds weer terugkomt als een arme bedelaar, om uit Zijn hand, uit Zijn volheid te mogen leven. Maar nochtans zult u erachter komen dat er bij Hem een overvloed is van Hemelse gaven die Hij uit wil gieten over wederhorigen.

En dat doet door het geloof uitroepen: Wonderlijke goedertieren, getrouwe, Allerhoogste Zaligmaker, open ook voor mij, alles-missende zondaar, Uw schatkamers. Heere, trek mij daarheen, en ik zal U nalopen. Lieve Koning, ik heb in de Bijbel gelezen, in Uw Woord gelezen, dat U zo'n Koning bent, dat U een wederhorige, dat U een wederstrevende, een arme zondaar als het ware bij de hand wil nemen om die te brengen in Uw binnenkamers, waar al die schatten klaarliggen. O, vervult U dan mijn begeerte, Heere, vervult U dan mijn leegte, Heere, vervult U dan mijn gemis. Heere, als ik zo tot U kom, dan moet ik belijden dat ik niets heb verdiend. Ik heb het elke keer weer verzondigd, want ik ben zo'n wederhorige. En het lijkt of ik er niet bovenuit kan komen als zo'n wederhorige. En toch, Heere, kan ik het niet nalaten om weer tot U te komen, omdat ik gelezen heb dat U zelfs Uw Hemelse gaven wilt uitgieten aan wederhorigen.

Heere, rechten heb ik niet, maar als ik zie wat er bij U te verkrijgen is en wie U bent, en dat U het Zelf gezegd hebt: "Eist van Mij vrijmoedig," dan kom ik met niets van mijzelf, maar ik pleit op Uw Woord, ik pleit op Uw Naam, ik pleit op Uw eer. Zou U toch uit Uw volheid ook aan mij van Uw Hemelse gaven willen geven? Veel vraag ik niet, Heere, maar als ik maar een kruimel van die Hemelse gaven zou mogen ontvangen, als ik maar een kruimel liefde van U mag proeven, als ik maar een druppel bloed in mijn hart mag ontvangen, Heere, dan zou het al genoeg zijn.

Heere, ik begrijp de moordenaar aan het kruis zo goed, die niet verder kon komen dan: *'Heere, gedenk mijner als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn.'* Maar op de bodem van mijn hart ligt een grote begeerte om vergeving van zonde te ontvangen, om de zekerheid te mogen hebben dat ik ook deel in Uw gunst en Uw genade. O, Heere Jezus, U bent het Hoofd van Uw Kerk, maar U bent ook de Behouder des levens. Moede kom ik arm en naakt. O, goede Herder in de Hemel, hier ben ik, ik heb niets. 'Zie mij, HEER, wien elk moet duchten, Tot U vluchten. O mijn God, verlaat mij niet; Blijf niet, wegens mijn gebreken, Ver geweken; Toon, dat Gij mijn rampen ziet. HEER, ik voel mijn krachten wijken En bezwijken; Haast U tot mijn hulp, en red, Red mij, Schutsheer, God der goden, Troost in noden, Grote Hoorder van't gebed' (Psalm 38:21,22 ber.) Want U bent ook bij machte om mij te beschutten en te beschermen in alle doodsgevaren, die ik elke keer weer tegenkom.

En dat brengt ons bij onze laatste gedachte.

3. Zijn macht.

Want aan het einde van antwoord 50 staat geschreven: Door Wien de Vader alle dingen regeert. En dan komt de leerling in het tweede deel van antwoord 51 daarop terug. Hij komt bij dat tweede nut waarom de Heere Jezus aan de rechterhand van de Vader is en zegt: Daarna, dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart. Hij beschut en bewaart. Daar ligt ook zo'n troost in, gemeente. Ja, het is echt waar wat David eens gezongen heeft: Psalm 31: 17: Geloofd zij God, Die Zijn genade Aan mij heeft groot gemaakt; Die voor mijn welstand waakt: Zijn oog slaat mij in liefde gade; Hij wil mij heil bereiden; Mij in een vesting leiden.

Christus beschut en bewaart Zijn Kerk. Dat laat zien dat Hij werkelijk boven alles staat. Hij is een grote Koning die alle dingen regeert. Hij regeert zelfs over de vijanden van Hemzelf en van Zijn Kerk. En al Zijn vijanden zijn ten diepste aan Hem onderworpen. Al kunnen ze verschrikkelijk tekeergaan, jawel, dat weet ik ook wel. Maar feitelijk zijn alle vijanden, de doodsvijanden, overwonnen vijanden. En toen Christus werd gezet aan de rechterhand van Zijn Vader, werd ook dat tot grote troost. Want dat geeft een zekere garantie dat al de vijanden van Christus en al de vijanden van Zijn Kerk, van alle tijden, van alle plaatsen, onder Zijn voet zijn gezet. Zoals dat vroeger wel gebeurde, jongens en meisjes, in de strijd: als dan twee mensen gevochten hadden en er was een verliezer, wat deed de overwinnaar dan? Dan zette hij zijn rechtervoet op de nek van de vijand. Zo heeft die grote Christus Zijn sterke voet gezet op de nek van alle vijanden, al kunnen ze soms nog tekeergaan. Over welke vijanden hebben we het dan? Weet u het, weet jij het? Want echt, als de Heilige Geest gaat werken in uw leven en u mag een kind van God worden, dan komt u de vijanden tegen. Want dat zijn de vijanden van de Heere Jezus. En als de Heere Jezus uw Zaligmaker wordt, dan moet u erop rekenen dat de vijanden van de Heere Jezus ook uw vijanden en jouw vijanden gaan worden. Daarom komt u in de strijd. Wat zijn dan die vijanden waar u mee van doen krijgt?

Wat dacht u van de duivel? Dat is werkelijk een monster, en hij is zo gemeen. Hij kan u aanvechten, hij kan het u zo moeilijk maken, hij komt met zijn influisteringen dat het allemaal niet voor u is. Hij wil u ook zo graag tot zonde verleiden en hij heeft heel veel tot zijn beschikking. En dan komt u bij een tweede vijand. Dat is de wereld om ons heen met alle verleidingen, met alle verdrukkingen, met alle vervolgingen. En dan is er één vijand, gemeente, die dragen Gods kinderen nou altijd met zich mee. Dat zijn die overgebleven zonden die nog zo in hun lichaam zitten. En weet u wat ook een vijand voor hen is? De hel en de dood is een vijand, de laatste vijand zelfs. En wat dacht u van alle antichristelijke machten die steeds meer en meer op zullen komen, naarmate de dag van de wederkomst dichterbij zal komen? Wat dacht u van de valse godsdiensten, die als een doodsvijand op u af kunnen komen? Wat een vijanden! Nee, het zijn er niet een paar, het zijn er heel veel.

Toen de Heere Jezus eens in de landpalen van Gadara kwam, was daar een bezeten man. En toen vroeg Hij aan die man: *Hoe is uw naam?* En toen zei hij: *Legio, want wij zijn velen.* Die vijanden in deze man waren velen. En hoe waar is dat. De vijanden van Gods Kerk, die zijn er zoveel, dat u bij tijden het uit moet roepen: Wie kan het uithouden tegen zo'n grote menigte? Maar hoor eens, boven in de Hemel is de Heere Jezus. En Hij beschut en Hij bewaart. Wat betekent dat? Eerst dat woordje 'beschutten' maar. Beschutten heeft iets in zich van daadwerkelijk voor de vijand bewaren, zodat die vijand echt niets kan doen.

Ik zal het met een voorbeeld duidelijk maken. Toen Jozef in het huis van Potifar was, ontmoette hij daar zijn vrouw. En die vrouw wilde zo graag met Jozef gemeenschap hebben. En dat mag niet, dat is een overtreding van het zevende gebod. Wat heeft deze vrouw het Jozef moeilijk gemaakt. Moet u zich voorstellen, een jongen van een jaar of zeventien, achttien. Nog maar een paar jaar in de puberteit. Heel het seksuele leven en zijn gevoelens begonnen zich te ontwikkelen bij deze jongen als een gave van God. En dan moet je eens elke dag met een vrouw in aanraking komen die er alles aan zal doen om je te verleiden tot de overtreding van het zevende gebod. Reken maar dat die vrouw zich schaars gekleed heeft hoor.

En dat ze zichzelf ten toon gespreid heeft daar in dat huis van Potifar, zo moet u zich het maar voorstellen. En wie is dan als achttienjarige jongen bestand tegen zo'n grote vijand die op je afkomt? Jozef was in zichzelf ook geen volmaakt heilige, hij had ook het zondige vlees niet mee. En toch heeft de Heere hem in die cruciale momenten beschut, zodat hij kon zeggen: '*Hoe zou ik zulk een groot kwaad doen, en zondigen tegen God?'* Toen mocht Jozef in de kracht van het geloof wegvluchten bij de zonde, omdat Jozef werd beschut voor de zonde. En daarom moest de vijand op afstand blijven. Dat is de betekenis van beschutten. Dan kan die vijand niets doen.

Gebeurt dat altijd in het leven van Gods kinderen? Soms niet. En in Gods ondergrondelijke wijsheid laat Hij het wel eens toe dat een kind van God valt in de zonde, alsof de Heere zo een niet beschut. Kijk maar naar Petrus, een van Jezus' lievelingen. Hoe ver was hij afgedwaald toen hij zijn Meester drie keer verloochende? Waar was toen zijn geloof in Christus gebleven? O, hij raakte bevreesd door die vijanden om hem heen, daar in de zaal van Kajafas. Hij werd op dat moment een vreesachtige. Hij werd een kleingelovige. Hij werd een zondaar, zodat zijn verdorven vlees sterker werd dan zijn nieuwgeboren hart.

Toen leek het alsof Christus hem niet beschutte. Want de zonde werd een werkelijkheid. Hij heeft zijn Meester toch verloochend. Maar al heeft Christus op dat moment hem dan niet daadwerkelijk bewaard voor die zonde en hem ervoor beschut, Hij heeft hem wel bewaard. Waar blijkt dat uit? Toen hij drie keer zijn Meester verloochend had, en twee keer het geluid van de haan door de stille nacht door Petrus werd gehoord, zochten de ogen van Jezus: Petrus. En toen de ogen van Christus Petrus zochten, toen kon het niet anders of Petrus' ogen werden getrokken naar Jezus' ogen. En toen zag hij bewarende liefde.

Al had hij zich met deze zonde als het ware willen afscheuren van Christus, maar Christus stootte Zijn kind niet af. Hij heeft hem bewaard. Dat blijkt ook uit het bitter wenen over de zonde. Hij heeft hem bewaard. Want op de opstandingsmorgen moesten de vrouwen heel speciaal tegen Simon Petrus zeggen dat de Meester was opgestaan. Hij heeft hem bewaard in de kracht Gods, want het is gekomen tot de persoonlijke ontmoeting. Toen kwam het weer goed tussen Petrus en Christus. En heeft Petrus door genade mogen zingen: 'Zo ver het west verwijderd is van 't oosten, Zo ver heeft Hij, om onze ziel te troosten, Van ons de schuld en zonden weggedaan' (Psalm 103:6 ber.). Vanwege die bewarende handen.

Want Simon kon diep vallen, jazeker, en hij is ook diep gevallen. Maar weet u wat er nooit met Simon kon gebeuren? Hij kon nooit vallen uit de doorboorde Middelaars handen van de Heere Jezus Christus. Kijk, zo heeft de Heere dwars door deze zondige weg heen, Zijn kind toch bewaard als een almachtige Koning. En zo is Hij nog. Wat is dat tot troost, gemeente. Hij beschut, Hij bewaart. Hij bewaart een mensenkind dat zo dikwijls bevreesd is voor al die doodsvijanden. Maar als u te midden van de strijd dan eens uw hoofd omhoog mag heffen en weer krijgt te geloven hoe Hij ten goede daar voor u is in de Hemel, en dat Hij dwars door alles heen u zal beschutten en bewaren op reis naar de eeuwigheid, dan roep je het uit in verwondering: *O grote, machtige Koning, bewaar mij toch, beschut mij toch. Want U ziet mij toch Heere. U ziet toch al die vijanden om mij heen. U ziet ook die vijand hier van binnen, die ik er niet onder kan krijgen. In mij is geen kracht tegen zo'n grote menigte. Maar U bent toch almachtig Heere, U beschut toch Heere, U bewaart toch Heere.*

En al word ik dan met bange vrees belaân, dan nog zal op U mijn vast betrouwen staan. En dan zijn er toch tijden in mijn leven Heere, dat ik het mag weten, te midden van de strijd met alle doodsvijanden: Dit weet ik vast, God zal mij nooit begeven. O Heere, doe mij steeds ervaren dat U mijn Loon, mijn Schild wilt zijn. Bewaar mij steeds Heere als het zwart van Uw oogappel, laat mij steeds weer mogen schuilen onder Uw vleugelen. Want U hebt het beloofd: Vreest niet, al zult gij moeten gaan door het water, al zult gij moeten gaan door het vuur, al moet u door de schaduwen, de dalen van de schaduwen des doods, u hoeft niet te vrezen, Ik ben met u. En Uw stok en Uw staf zullen mij vertroosten. Heere, wees mij dan een Toevlucht en een Burcht. Dat ik het steeds weer mag ervaren in de strijd met al die doodsvijanden, dat er werkelijk niemand en niets is dat mij kan scheiden van Uw liefde. Laat mij, o grote Koning, Die mij wil beschutten en mij wil bewaren, laat mij, dat ik veel mag zitten in de schuilplaats des Allerhoogsten, en dat ik, zolang ik hier op aarde ben, steeds weer mag overnachten in de schaduw van U, almachtige Koning.

Amen.

Zingen: Psalm 17:4:
Maak Uwe weldaân wonderbaar,
Gij, die Uw kind'ren wilt behoeden
Voor 's vijands macht en vrees'lijk woeden,
En hen beschermt in 't grootst gevaar.
Wil mij Uw bijstand niet onttrekken;
Uw zorg bewaak' mij van omhoog;
Bewaar m' als d' appel van het oog;
Wil mij met Uwe vleuglen dekken.

Dankgebed.

Zingen: Psalm 65:3:
Daar zal ons 't goede van Uw woning
Verzaden, reis op reis,
En 't heilig deel, o grote Koning,
Van Uw geducht paleis.
Gij, Gij zult vreselijke dingen
Ons, in gerechtigheid,
Doen horen, en ons blij doen zingen
Van 't heil, voor ons bereid.

Zegenbede.